

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: **Jihočeská univerzita, PF**

Katedra hudební výchovy

Diplomant: Bc. Nikola Šímová

Aprobace: **Učitelství pro
střední školy (HVan-ČJn-SZn)**

Datum odevzdání posudku: 10. 8. 2022

Vedoucí práce:

Mgr. Lucie Mašková, DiS.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Didaktické hry ve výuce hudební výchovy v 1. a 2. třídě ZŠ

Cíl práce a jeho naplnění

Diplomantka Nikola Šímová si pro svoji závěrečnou práci vybrala téma sobě blízké, jelikož má několikaletou praxi s výukou hudební výchovy právě v 1. a 2. ročníku základní školy. Je tudíž viditelné, že **témata didaktických her jsou využitelná v praxi**. Za cíl si studentka dala vytvoření sborníku didaktických her, které budou rozvíjet vědomosti žáků v oboru hudební nauky. Dle mého názoru tento cíl splnila. Vytvořené hry jsou funkční, cílí na nejdůležitější učivo z hudební nauky. Sekundárním cílem diplomové práce bylo zjištění funkčnosti těchto her mezi učiteli z praxe. Studentka pro svůj výzkum oslovila pět učitelek, které ve svých třídách vypůjčené materiály vyzkoušely. Dle mého názoru je **množství oslovených učitelů velmi malé a nedokáže relevantně zjistit funkčnost materiálů**. Nedostatečné množství respondentů tudíž snižuje validitu výzkumu a kvalitu celé diplomové práce.

Struktura a obsah práce:

Práce je koncipovaná na úvod, teoretickou a praktickou část, která se dělí na popis didaktických her a výzkum, dále je součástí závěr. Tradičně nechybí ani anotace, abstrakt napsaný v anglickém jazyce, výčet klíčových slov, seznam literatury sepsaný podle Harvard systému a přílohy. V přílohách se objevují všechny diplomantkou vytvořené didaktické hry, což přidává celé diplomové práci na **využitelnosti v praxi**. Součástí dokumentu je velké množství tabulek a grafů či vlastních fotografií, které dodávají na autentičnosti.

Několikrát se v práci vyskytuje systém odrážek, který jasněji a zřetelněji vypovídá o těch nejdůležitějších stanoviscích a poznatcích týkající si problematiky.

Struktura práce se na první pohled jeví jako logická, jasná a přehledná. Nejprve studentka píše o hudebnosti, její definici a diagnostice, na kterou navazuje krátké popsání způsobu rozvoje hudebně tvořivého myšlení. V další kapitole popisuje hudební výchovu na základní škole, kdy se opírá o výstupy již upraveného a aktualizovaného RVP. V kapitole se vyskytuje citování z Danielovy metodiky, která je na nynější dobu velmi zastaralá. Bohužel novější metodika v současné době neexistuje, tudíž to není chyba autorky.

Stěžejní částí teoretické práce by měla být následující kapitola věnující se aktivizačním výukovým metodám, pod které spadají i didaktické hry. Kapitola je rozepsaná na 6 stran, což považuji za nedostačující. Samotný text o didaktických hrách má **délku pouze jedné normostrany**, pokud opomenou poznámky pod čarou odkazující na citování. Zde studentka využívá velké množství čerpané literatury, avšak **informace jsou poskládány velmi stručně**. Bylo by potřeba získané informace více rozepsat, a tudíž **poskytnout větší komparaci** a vysvětlení pojmů týkající se didaktických her, tak potřebných ve výuce na 1. stupni ZŠ. V předchozí části kapitoly o aktivizačních metodách se studentka **opírá především o článek z portálu RVP, který je sekundárním zdrojem**. To také považuji za degradující.

Praktická část tvoří nejdůležitější úsek diplomové práce. Ve sborníku nalezneme didaktické hry využitelné ve výuce hudební výchovy. U každé z dvanácti didaktických her studentka jasně a stručně sepisuje vše podstatné k využití hry ve výuce – cíl hry, časová náročnost, materiální vybavení, metodické pokyny a správné řešení. Metodické pokyny jsou popsány bez žádných zbytečností či složitostí. To vše dělá hry ihned použitelné a v praxi skvěle zařaditelné. Součástí je fotografie již vytvořeného materiálu, který odkazuje na přílohouvou část, z níž si každý pedagog může vybavení ke hře vytisknout a hru si tak vytvořit. **To považuji za velký přínos celé diplomové práce.**

U hry *Tóny a zvuky* se domnívám, že by bylo lepší zařadit více obrázků ke třídění do domečků. Z praxe si dokážu představit, že než bych rozdala kartičky celé třídy, ten první žák by měl sedm obrázků, které připravila autorka, dávno roztříděn.

Ve hře *Hudební abeceda* oceňuji obrázky pod jednotlivými tóny, které začínají na dané písmeno. Diplomantka správně propojuje hudební výchovu se čtením a sluchovou analýzou. Naopak ostatní obrázky (sluníčko, květiny, míč a kačenka) mi přijdou nadbytečné, a některé žáky by mohly rušit. Dále bych doporučovala, aby barvy tónů byly ve všech hrách stejné. V jednom materiálu je tón e^1 zelený a v jiném materiálu tmavě žlutý. To samé se týká i ostatních tónů (f^1 , a^1 , h^1 , c^2). Přijde mi škoda nevyužít jasnější a shodující se barevné rozlišení.

Podobnou problematiku s barvami spatřuji i ve hře *Noty a pomlky*. V jednom materiálu, ve kterém se přiřazují názvy délek not, studentka používá jiné barvy než v následujícím materiálu Stonožka.

U hry *Pexetrio noty a pomlky* velmi oceňuji metodické pokyny, které počítají s několikerým využitím – hra pro jednotlivce, skupiny i celou třídu. Dělá to hru použitelnou i několikrát.

Tuto praktickou část považuji **z celé práce nejzdařilejší a nejužitečnější pro praktické využití.**

Výzkum je přehledně členěn, jeho metodiku považuji za zdařilou a promyšlenou. Studentka popisuje přípravnou fázi, cíle šetření, metodiku výzkumu, využitý dotazník a následně vyhodnocení. Oceňuji diplomantku, že výzkum podpořila i finančně, když pro respondenty tiskla a připravovala veškeré didaktické hry. Vyhodnocení výzkumné se jeví dobře zpracované. Objevují se zde grafy a tabulky, které jsou zároveň slovně popsány. Na straně 44 studentka píše, že pro vyhodnocení využívá grafy, avšak ve vyhodnocení jsou vidět i tabulky. Vedle toho velké negativum spatřuji v množství oslovených učitelek. Jak jsem již zmiňovala, **nepovažuji výsledky za relevantní, jelikož vychází pouze od pěti učitelek**. Jasnější výsledky by byly vidět až při alespoň dvaceti respondentech.

Práce s literaturou:

Diplomantka v práci využívá dostačující množství pramenů. Ve stěžejní části zaměřující se na didaktické hry je použito několik publikací, avšak nedochází k takové komparaci, jaké by bylo potřeba. Tato kapitola **by měla být propracovanější** a mohutnější, co se týče délky. Největší negativum spatřuji v častém používání sekundárního zdroje v kapitole o aktivizujících metodách, konkrétně jde o využití článku z metodického portálu RVP. V ostatních kapitolách je práce s literaturou na adekvátní úrovni, text na sebe plynule navazuje, ale neobjevuje se srovnávání názorů od několika autorů.

Formální stránka:

Formální stránka práce ne zcela odpovídá stanoveným požadavkům. Objevují se formální nedostatky. Text je vhodně zarovnaný do bloků (kromě strany 7 – druhý odstavec; strany 12, název Grafu 8 na str. 52), na koncích řádků až na drobné výjimky nezůstává osamocené jednopísmenové slovo (pouze na str. 24, 53, 54 a v prohlášení). Bohužel první číslovanou stranou by měl být úvod, což v tomto případě není. Přílohy jsou označeny a sepsány řádně. Na straně 23 je jedna část psána šedým písmem a není zřejmý důvod.

Studentka v teoretické i praktické části uvádí několik obrázků a tabulek a grafů, které doplňují text. Všechny obrázky jsou ocitovány, ale není na ně v textu příhodně poukázáno. Styl pojmenování obrázků se také liší. V teoretické části je využito malé písmeno za pomlčkou, v praktické části pak písmeno velké. Stejný problém se vyskytuje i u grafů a tabulek a pojmenování otázek. Jednou začíná označení grafu/tabulky velkým písmenem za dvojtečkou, jindy zase malým. Bylo by vhodnější využít pro grafické zpracování výsledků šetření jinou škálu barev a nepoužívat pouhé odstíny. U grafů číslo 3 – 9 není jasné, zda je modrá tmavá či světlá, což považuji za velký problém, když je v jejich smyslu velký rozdíl.

Diplomantka v celé své práci cituje pomocí poznámek pod čarou číslováním. Styl je po celou dobu jednotný, avšak na některých místech se objevují chyby v citaci. Jako první poznámka pod čarou nemůže být citování způsobem *Tamtéž*. Jedná se o str. 14. Následně na str. 16 studentka špatně cituje internetovou stránku. Při dalším citování internetových zdrojů nedochází k jednotnému stylu. Jednou je odkaz vyznačen modře, jindy nikoliv.

Jazyková úroveň textu:

Jazyková stránka práce je dostačující. Diplomantka se vyjadřuje převážně jasně a stručně. Nepoužívá až moc dlouhá souvětí. Vyjadřování není ani strohé, ani moc strojené. Občas se v blízkosti objevují dvě stejná slova (*je vhodné* na str. 28, *lze využít* na str. 32, slovo *lze* v metodických pokynech v praktické části).

V diplomové práci se vyskytuje pouze malé množství gramatických chyb:

- *Aktivizující skupinové metody zahrnují formy výuky, během ní spolupracuje několik žáků.* -> **během nichž**
- *Po praktickém vyzkoušení didaktických her obdržely vyučující tištěný dotazník* -> nikde není řečeno, že se jedná o ženy! (str. 43)

Nejčastějším jazykovým problémem je použití čárek ve větách. Mnohdy studentka používá čárku tam, kde být nemá, jelikož neuvozuje větu (např. v poděkování mamince, str. 15 - *Další částí této fáze může být vymyšlení závětí, k předem danému předvětí, ...*; str. 22 - *... řadíme*

metody, zaměřující se na ..., str. 37 – Po doplnění pohyblivých prvků ve hře, si mohou děti písničku samy zazpívat, ... atd.). Naopak někde čárka v souvětí chybí (str. 26 – Obrázky, které byly použity na tyto didaktické hry (zde čárka) byly čerpány z dostupné nabídky programu.)

Problematické je také využívání pomlčky a spojovníku. Špatně je použit spojovník (tedy bez mezer) ve spojení 1.-3. ročník na str. 16, a také pomlčka ve spojení výchovně – vzdělávací cíle na str. 25. Má to být přesně naopak. V některých místech diplomantka po tečce nepíše mezeru. Především pokud čísluje ročník nebo třídu.

V diplomové práci se objevují stylistické chyby. Zde jejich zkrácený výčet:

- v úvodu je vyskytuje *Žáky do výuky aktivně zapojovat a podněcovat k vlastnímu tvoření.*, což nepovažuji za větu, jelikož zde není přísudek.
- Str. 9 – dle Poledňáka – v definici se vyskytují dvě slovesa *je*.
- Str. 15 – ve druhém odstavci je na konci zbytečná závorka.
- Str. 15 – u vysvětlení pracovní fáze chybí ve větě přísudek
- Str. 24 – nadbytečnost slova (*Při tvorbě myšlenkové mapy je žádoucí stručnost textu, účelnost a přesnost textu.*)
- Str. 32 - *Tato hra lze hrát jak ve dvojicích/skupinách, tak i jednotlivci. -> tak jednotlivě*

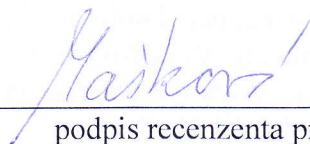
První dojem z diplomové práce je pozitivní. Velký přínos vidím ve využití představených materiálů v praxi. Didaktické hry jsou dobře popsány a pro všechny dostupné. Tento pozitivní dojem ale mění mé **uvedené výhrady a podstatně snižují kvalitu obhajované práce**, kterou i přesto **doporučuji k obhajobě**.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **velmi dobře**

Otázky k obhajobě:

Jak byste Vámi vytvořené didaktické hry upravila nyní, když máte zpětnou vazbu?

Jak byste poradila pedagogovi, který by chtěl Vaše hry využít ve 3. – 5. ročníku? Jak by vypadala jejich modifikace s tím, že témata a základ hry zůstanou stejná? Dokažte to na vybrané hře.

podpis recenzenta práce

V Českých Budějovicích dne 10. 8. 2022

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------